

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Aleše Korejtky a Petry Venclové ve věci

žalobce: **Zemědělský podnik Razová, státní podnik v likvidaci,**
se sídlem Třanovského 622/11, 163 04 Praha 17,
zastoupený Tomášem Machem, advokátem,
vykonávajícím advokacii v MACH LEGAL, advokátní kancelář, s.r.o.,
se sídlem Viktora Huga 377/4, 150 00 Praha 5,

proti
žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2020, č. j. 13802/20/5100-31462-708633,

takto:

- I. V řízení se pokračuje.
- II. Žaloba se zamítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- 1. Rozhodnutím žalovaného ze dne 14. 4. 2020, č. j. 13802/20/5100-31462-708633, ve spojení s rozhodnutím Finančního úřadu pro Pardubický kraj ze dne 20. 12. 2018, č. j.

1825978/18/2808-00460-605744, byla žalobci vyměřena daň z nemovitých věcí za rok 2016 ve výši 27 476,- Kč.

2. Žalovaný u některých pozemků, s nimiž má žalobce právo hospodařit (§ 2 odst. 2, § 16 odst. 2 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, dále též „zákon o státním podniku“), akceptoval osvobození od daně podle § 4 odst. 1 písm. o) zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění rozhodném pro dané zdaňovací období (dále též „zákon o dani z nemovitostí“), a osvobození podle § 4 odst. 1 písm. l) téhož zákona. V případě osvobození dle § 4 odst. 1 písm. o) zákona o dani z nemovitostí žalovaný zdůraznil, že jsou od daně z pozemků osvobozeny pozemky, které slouží jako komunikace. Rozhodující je tedy charakter pozemku. K osvobození dle § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí žalovaný uvedl, že podle tohoto ustanovení lze od daně z pozemků osvobodit ty pozemky, na kterých jsou veřejně přístupné parky, prostory a sportoviště. Jedná se o pozemky, které jsou přístupné pro každého a nejsou zařazeny do určitého druhu pozemku podle zvláštního právního předpisu. V daném případě tak formální výklad § 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí [dle kterého jsou pozemky uvedené v odstavci 1 písm. d) až g), l), r), t) a u) osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány] ve vztahu k § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí nelze užít proto, že v případě osvobození veřejně přístupných parků, prostor a sportovišť se vychází ze skutečného stavu využití těchto pozemků, neboť smyslem tohoto osvobození je zohlednit skutečnost, že tyto pozemky jsou užívány širokou veřejností k zákonem stanovenému účelu, který je veřejně prospěšný, například ke sportovně-relaxačním účelům. Právě jejich účelové určení, tj. umožnění využití širokou veřejností, je podle žalovaného důvodem pro jejich osvobození od daně, které by jinak nebylo možné uplatnit z důvodu, že s nimi hospodaří státní podnik.
3. Žalovaný naopak dospěl k závěru, že v případě ostatních nemovitostí, s nimiž má žalobce právo hospodařit, nepřipadá v úvahu osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a), odst. 3 zákona o dani z nemovitostí, dle kterého jsou od daně z pozemků osvobozeny pozemky ve vlastnictví České republiky, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány (jsou-li tyto pozemky pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou užívány k podnikání). Žalobce je státním podnikem, má tedy postavení podnikatele a hospodaří s majetkem státu, který mu byl přenechán právě za účelem podnikání. Jde o podnikatelský daňový subjekt jako každý jiný a tímto způsobem s ním musí být zacházeno. Jelikož sporné pozemky jsou majetkem, jenž byl státem jednoznačně určen k podnikání, považují se za nemovitosti užívané k podnikání, kterým nesvědčí osvobození od daně z nemovitostí (§ 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí). Skutečnost, že státní podnik vstoupil do likvidace, nemá na výše uvedený závěr vliv, neboť okamžikem zahájení likvidace státní podnik neukončí (a ani nemůže ukončit) všechnu svoji podnikatelskou činnost. Zpravidla je totiž vázán již existujícími závazky (obchodními vztahy) s jinými subjekty, které má povinnost dokončit, což vyplývá i z § 9 zákona o státním podniku. Žalovaný též zdůraznil, že v případě jiné aplikace § 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí ve vztahu k § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí by došlo k nerovnému postavení podnikajících poplatníků, protože státní podnik je podnikatelský daňový subjekt jako každý jiný. Neoprávněné přiznání osvobození od daně z nemovitých věcí by rovněž mohlo být chápáno jako veřejná podpora poskytovaná státem, což je obecně zakázáno. Správnost

Shodu s prvpisem potvrzuje

výkladového závěru žalovaného vyplývá dle žalovaného i z původního znění zákona č. 338/1992 Sb., platného od 1. 1. 1993, a z komentářů k němu. V odborné literatuře k tehdy platnému zákonu je k osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona uvedeno následující (ROHLÍČKOVÁ, Alena. Daň z nemovitostí. Ostrava: Sagit, 1993. ISBN 80-901215-6-x): „*Pozemky ve vlastnictví státu a obce, pokud nejsou využívány k podnikatelské činnosti nebo pronajímány. To znamená, že pokud je k nim zřízeno např. právo hospodaření nebo trvalého užívání podnikatelského subjektu, např. státního podniku, bude tento poplatníkem daně z pozemků.*“ Z uvedeného je podle žalovaného zřejmé, že nikdy nebylo záměrem zákonodárce osvobodit státní podniky od daně z nemovitých věcí. Žalovaný dále vysvětlil, že nárok na osvobození od daně dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí je spjat přímo s osobou poplatníka. V tom také spočívá podstatný rozdíl oproti § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí, dle kterého je klíčovým veřejně prospěšné účelové určení pozemků (a proto dochází k rozdílnému posouzení podmínky uvedené v § 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí).

4. Proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2020, č. j. 13802/20/5100-31462-708633, podal žalobce žalobu, v níž namítl, že žalovaný nesprávně vyložil § 4 odst. 1 písm. a), odst. 3 zákona o dani z nemovitostí. Žalobce připomněl, že podle § 4 odst. 1 písm. a), odst. 3 a § 9 odst. 1 písm. a), odst. 4 zákona o dani z nemovitostí jsou od daně z pozemku/daně ze staveb a jednotek osvobozeny pozemky/zdanitelné stavby a nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví České republiky, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány. Zákon o dani z nemovitostí tak nárok na osvobození od daně z nemovitostí podmiňuje splněním dvou podmínek: a) nemovitost musí být ve vlastnictví státu a b) nesmí být užívána k podnikání, pronajímána nebo propachtována. Žalobce je přesvědčen, že obě tyto podmínky byly v nyní posuzované věci splněny, neboť vlastníkem sporných nemovitostí je Česká republika, žalobce má pouze právo hospodařit s majetkem státu. Žalobce též neužívá sporné nemovitosti k podnikání, neboť byl zrušen dne 30. 6. 2008 a vstoupil do likvidace, „*skutečně nepodniká*“ a na předmětných pozemcích žádné činnosti, které představují podnikání, v rozhodném období nebyly realizovány. V této souvislosti žalobce poukázal na to, že žalovaný v případě možnosti osvobození pozemků od daně z nemovitých věcí podle § 4 písm. a) zákona o dani z nemovitostí akcentuje otázku subjektu (nárok na osvobození je dle žalobce spjat s osobou poplatníka), v případě možnosti osvobození pozemků od daně z nemovitých věcí podle § 4 písm. l) zákona o dani z nemovitostí žalovaný naopak zdůrazňoval, že nárok na osvobození je spjat s povahou předmětu daně, aniž by odlišný postup přezkoumatelným způsobem odůvodnil. Žalobce je přesvědčen, že zákonodárce vztahuje osvobození podle § 4 písm. a) zákona o dani z nemovitostí k charakteru zdanitelného plnění („*k charakteru pozemku*“), a proto se žalovaný měl zabývat „*skutečným využitím pozemků*“, což však neučinil a žalobcem navržené důkazy neprovedl, čímž zatížil řízení závažnou vadou. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobce mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být žalovanému vrácena k dalšímu řízení.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě (jež není třeba podrobně rekapitulovat, neboť jeho obsah účastníci znají, nadto v řízení byl žalovaný úspěšný, přičemž v odůvodnění rozsudku je třeba vypořádat základní námitky toho účastníka, kterému soud za pravdu nedal) setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Shodu s proupisem potvrzuje

6. Jelikož řízení bylo podle § 48 odst. 3 písm. d) s. ř. s. přerušeno, rozhodl soud nejprve (po odpadnutí překážky), že se v řízení pokračuje (§ 48 odst. 6 s. ř. s.; výrok I). Následně soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí [přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.)] a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Předně soud zdůrazňuje, že ačkoliv je povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, nelze tuto povinnost interpretovat jako požadavek odpovědi na každou námitku, resp. argument. Rozsah reakce na konkrétní námitky je co do šíře odůvodnění spjat s otázkou hledání míry (proto zpravidla postačuje, jsou-li vypořádány alespoň základní námitky účastníka řízení), případně (za podmínek tomu přiměřeného kontextu) i s akceptací odpovědi implicitní - tzn., že na námitky lze reagovat i (např.) tak, že v odůvodnění svého rozhodnutí orgán veřejné moci prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který zdůvodní tak, že toto zdůvodnění poskytuje dostatečnou oporu výroku rozhodnutí. Ostatně i Ústavní soud v případě, že námitky stěžovatelů nejsou způsobilé změnit výrok rozhodnutí, tyto nevypořádává (srov. např. odstavec 24 nálezu ze dne 28. 5. 2009, sp. zn. II. ÚS 2029/08), neboť si je plně vědom toho, že požadavky kladené na orgány veřejné moci - pokud jde o detailnost a rozsah vypořádání se s námitkami adresátů jejich aktů - nesmí být přemrštěné. Takové přehnané požadavky by byly výrazem přepjatého formalismu, který by ohrožoval funkčnost těchto orgánů, především pak jejich schopnost efektivně (zejména v přiměřené době a v odpovídajícím rozsahu) plnit zákonem jim uložené úkoly. Z výše uvedených důvodů soud není povinen reagovat na košatou a obsáhlou žalobu stejně košatým a obsáhlým rozsudkem.
8. Nelze též zapomínat, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto bude soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění.
9. Konečně je vhodné ve vztahu k samotnému soudnímu přezkumu uvést i to, že pojem „úplný přezkum“ (plná jurisdikce) není Evropským soudem pro lidská práva (srov. rozsudek ze dne 20. 10. 2015 ve věci č. 40378/10 – Fazio Ali proti Spojenému království) vykládán doslova a Evropský soud pro lidská práva se v zásadě spokojí, bude-li přezkum dostatečný (sufficient review). Je třeba též přihlídnout ke specifičnosti řízení ve správním soudnictví, v rámci něhož může být skutkový přezkum v zásadě omezený a soudní orgán se může zaměřit spíše na přezkum předchozího řízení než na přijímání skutkových závěrů. Z článku 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod dle Evropského soudu pro lidská práva nevyplývá právo na přístup k soudu, který může nahradit názor správního orgánu svým vlastním názorem; v této souvislosti Evropský soud pro lidská práva zdůrazňuje, že musí být respektována zejména rozhodnutí správních orgánů založená na vhodnosti (expediency), která jsou mnohdy přijímána ve specializovaných oblastech práva (srov. např. Bryan proti Spojenému království, č. 19178/91, rozsudek ze dne 22. 11. 1995, § 47).
10. Dále soud konstatuje, že v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (které tvoří společně s rozhodnutím prvostupňového správce daně materiálně jeden celek) jsou

Shodu s popisem potvrzuje

uvedeny podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se žalovaný řídil při jejich hodnocení a při aplikaci právních předpisů, v odůvodnění jsou též srozumitelně popsány veškeré důvody výroku rozhodnutí. Napadené rozhodnutí tak *prima vista* není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů (nedostatkem důvodů nelze rozumět dílčí nedostatky odůvodnění rozhodnutí) nebo pro nesrozumitelnost a ani netrpí jinou vadou, která by opodstatňovala postup dle § 76 s.ř.s.

11. Námitka žalobce, že žalovaný přezkoumatelně neodůvodnil, proč v případě osvobození podle § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí nejsou dány překážky osvobození plynoucí z odst. 3 téhož ustanovení a v případě 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí ano, je proto lichá. Ke shodnému závěru ve skutkově a právně téměř totožných věcech ostatně opakovaně dospěl i Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 1. 2021, č. j. 2 Afs 25/2020 – 36, a ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 Afs 17/2020 – 39). Pouze pro úplnost soud dodává, že žalovaný u všech pozemků uvedl, zda jsou od daně osvobozeny, či nikoli, na základě jakého ustanovení a jaké důvody ho k tomuto závěru vedly. V případě sporných pozemků přitom připadalo v úvahu pouze osvobození podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí (nic jiného ostatně žalobce v žalobě netvrdí). Byť podmínka, že pozemky (respektive stavby) nejsou užívány k podnikání, je pro obě uvedené kategorie společná, žalovaný nebyl nezbytně povinen srovnávat, jakým způsobem je její splnění posuzováno v různých případech (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 Afs 17/2020 – 39, bod 21), přestože to nakonec učinil (viz např. body 30 a 32 žalobou napadeného rozhodnutí).
12. Žalovaný též přesvědčivě odůvodnil, proč je v případě osvobození dle § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí základním kritériem reálný stav pozemků v terénu (viz např. bod 32 žalobou napadeného rozhodnutí). Žalobce se s těmito závěry žalovaného ztotožnil, v žalobě proti nim nebrojil, a proto se soud správností výkladu § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí zabývat nemůže (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Žalobce se však domnívá, že stejně jako v případě osvobození dle § 4 odst. 1 písm. l) zákona o dani z nemovitostí měl žalovaný postupovat i při posuzování osvobození dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí, tzn. měl se zabývat „*skutečným využitím pozemků*“ (bod 22 žaloby), resp. tím, zda žalobce „*skutečně podniká*“ (bod 34 žaloby). K tomu soud uvádí následující:
13. Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí jsou od daně z pozemků osvobozeny pozemky ve vlastnictví České republiky. Podle odst. 3 téhož ustanovení „(p)ozemky uvedené v odstavci 1 písm. a) jsou osvobozeny od daně z pozemků, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li tyto pozemky pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou užívány k podnikání (...)“.
14. Podle § 9 odst. 1 písm. a) jsou od daně ze staveb osvobozeny zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví České republiky. Podle odst. 4 téhož ustanovení „(z)danitelné stavby, s výjimkou budov obytných domů, a zdanitelné jednotky, které zahrnují nebytový prostor jiný než sklep nebo komoru, uvedené v odstavci 1 písm. a) jsou osvobozeny od daně ze staveb a jednotek, nejsou-li užívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány; jsou-li pronajaty nebo propachtovány obci, kraji nebo organizační složce státu anebo příspěvkové organizaci, jsou osvobozeny za předpokladu, že nejsou užívány k podnikání“.

Shodu s prvpisem potvrzuje

15. Je-li tedy v daňovém řízení uplatňováno osvobození od daně z nemovitostí podle § 4 odst. 1 písm. a), či podle § 9 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí, vždy musí být váženo, zda osvobození nebrání důvody uvedené v § 4 odst. 3 a v § 9 odst. 4 téhož zákona.
16. V daném případě není mezi účastníky sporné, že předmětné nemovitosti jsou vlastnictvím České republiky a žalobce, který ex lege nemůže vlastnit majetek (§ 2 odst. 2 zákona o státním podniku), má právo s tímto majetkem hospodařit (§ 2 odst. 2, § 16 odst. 2 zákona o státním podniku).
17. Státní podnik, kterým je žalobce, dle § 2 odst. 1 zákona o státním podniku provozuje svým jménem a na vlastní odpovědnost podnikatelskou činnost za účelem plnění významných strategických, hospodářských, společenských, bezpečnostních nebo dalších zájmů státu (může se jednat o živnostenskou podnikatelskou činnost i činnost nepředstavující živnostenské podnikání). Státní podnik nemůže být založen za nepodnikatelským účelem. Státní podnik se zapisuje do obchodního rejstříku, a proto je podnikatelem ve smyslu § 421 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále též „občanský zákoník“),¹ ve spojení s § 42 písm. c) zákona č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, a § 2 odst. 1 a § 5 odst. 1 zákona o státním podniku. Žalobce tedy je podnikatelem a „*veškerá jeho činnost je podřaditelná pod výkon podnikání*“, jak výstižně konstatoval Nejvyšší správní soud např. v odůvodnění rozsudku ze dne 5. 2. 2015, č. j. 6 As 253/2014 – 40 (bod 23). Postavení podnikatele žalobce neztratil tím, že vstoupil do likvidace, neboť likvidace představuje toliko právní postup vedoucí k ukončení podnikání (žalobce samozřejmě po vstupu do likvidace nemůže ukončit podnikatelskou činnost ze dne na den, musejí být vypořádány nevyřízené obchody, resp. existující právní vztahy, žalobce je tedy nucen po určitou dobu pokračovat v provozování své činnosti a může být nucen v zájmu ukončení existujících vztahů či v zájmu zachování hodnoty majetku podniku brát na sebe i nové povinnosti a nová práva - v podrobnostech odkazuje soud např. na bod 49 žalobou napadeného rozhodnutí), právnická osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká až dnem výmazu z veřejného rejstříku (§ 185 občanského zákoníku). Žalobce však v obchodním rejstříku nadále zapsán je, a to s předměty podnikání 1) provozování zemědělské výroby, 2) vypořádávání restitučních nároků oprávněných osob, 3) vypořádávání hospodářské činnosti podniku, 4) provedení smluvního převodu práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, 5) poskytování služeb nevýrobní povahy pro PF ČR. I v případě, že by žalobce žádnou aktivitu navenek nevyvíjel (což ani žalobcem tvrzeno nebylo), nepřestal by být podnikatelem (srov. – mutatis mutandis – rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. 11. 1998, sp. zn. 2 Cdon 1628/97; obdobně není podstatné, zda žalobce dosahuje zisku, či nikoliv, neboť i ten nejztrátovější podnikatel je stále podnikatelem). K zániku žalobce (a tudíž k nespornému okamžiku ukončení podnikání), jak již bylo uvedeno výše, dojde až dnem výmazu žalobce z obchodního rejstříku (§ 185 občanského zákoníku). Žalobce tak podnikatelem sine dubio byl a stále

¹ Za podnikatele se považuje vždy osoba zapsaná v obchodním rejstříku [formální pojetí podnikatele (instituce tzv. obchodníka z hlediska formy)]. Není proto důležité, zda dotčená osoba skutečně podnikatelskou činnost provozuje, zda má podnikatelské nebo jiné obdobné oprávnění, ani zda je v obchodním rejstříku zapsána dobrovolně nebo povinně. K tomu, aby se na ni nahlíželo jako na podnikatele, stačí, že je v obchodním rejstříku skutečně zapsána [v podrobnostech srov. např. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654), 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1610 – 1613].

Shodu s popisem potvrzuje

je a jeho činnost je nutno považovat za podnikání. Vzhledem k výše uvedenému se žalovaný nebyl povinen zabývat tím, zda žalobce, který byl založen výlučně za účelem podnikání (čímž se významně liší např. od příspěvkové organizace) a je zapsán v obchodním rejstříku, „skutečně podniká“.

18. Lze tedy shrnout, že žalobce provozuje svým jménem a na vlastní odpovědnost podnikatelskou činnost a přitom hospodaří s majetkem státu (zákonná nemožnost podniku vlastnit majetek; majetek, který státní podnik v důsledku své činnosti nabude, nenabývá do svého vlastnictví, nýbrž do vlastnictví státu). Jde o majetek ve vlastnictví státu, který byl přenechán státnímu podniku pro jeho podnikání a pro jeho podnikatelské záměry (státní podnik nemůže být založen za nepodnikatelským účelem). Nelze proto dle názoru soudu akceptovat tezi žalobce, že tento majetek České republiky není užíván k podnikání. Žalovaný v této souvislosti správně poukázal na to, že užitím výkladu § 4 odst. 3 ve vztahu k § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí, který prosazuje žalobce, by došlo k neakceptovatelným důsledkům (k rozporu s právním řádem) – k nerovnému postavení podnikajících poplatníků [ostatní podnikající poplatníci (např. kapitálové obchodní společnosti) by na osvobození za stejných podmínek nárok neměli]. Nadto neoprávněné přiznání osvobození od daně z nemovitých věcí by rovněž mohlo být chápáno jako veřejná podpora poskytovaná státem, což je obecně právem zakázáno. Proti této argumentaci žalovaného, která nepochybně má svou váhu a nelze ji hodnotit jako a priori irelevantní, žalobce v žalobě žádnou konkurující argumentaci nepostavil (a soud není oprávněn ji za žalobce domýšlet), pouze obecně konstatoval, že žalovaný vykládá „*právní normy značně restriktivně, přestože mu to právní úprava neumožňuje*“ (bod 36 žaloby). Výklad žalovaného však nelze označit za restriktivní, jedná se spíše o argumentum reductione ad impossibile (užití výkladu prosazovaného žalobcem by totiž vedlo k porušení jiných právních norem). Žalovaný též správně uvedl (bod 32 žalobou napadeného rozhodnutí), že osvobození dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí je spjato s osobou poplatníka - Českou republikou (nelze proto souhlasit s žalobcem, že osvobození je výlučně „*vztaheno k charakteru pozemku*“) a úmyslem zákonodárce zjevně nebylo osvobodit státní podnik (argumentum e ratione legis). K této skutečnosti, resp. k normativnímu kontextu pak žalovaný opět správně při výkladu navazujícího § 4 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí přihlédl, přičemž soud se s jeho závěry ztotožňuje a v podrobnostech na ně odkazuje.
19. Vzhledem k tomu, že v případě sporných pozemků považoval žalovaný správně osvobození dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o dani z nemovitostí za vyloučené již jen proto, že žalobce, který s předmětnými pozemky hospodaří, je státním podnikem (což mezi účastníky není a nebylo sporné), nelze mu vytýkat (nejedná se o vadu řízení; žalovaný nadto svůj postup zevrubně odůvodnil – viz zejména body 45 až 47 žalobou napadeného rozhodnutí), že neprovedl žalobcem navržené důkazy, jimiž mělo být prokázáno, že sporné pozemky nejsou užívány k podnikání, neboť takové dokazování by s ohledem na skutečnosti uvedené pod body 17 a 18 tohoto rozsudku bylo zcela nadbytečné (srov. shodně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2021, č. j. 9 Afs 17/2020 – 39, bod 20).
20. Lze tedy uzavřít, že základní žalobní námitky nebyly důvodné, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok II). Rozhodl přitom bez jednání, když zákonem stanovené podmínky pro takový postup byly splněny (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

21. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario), úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly [navíc náklady vynaložené v řízení před správním soudem lze dle Nejvyššího správního soudu považovat za součást běžné úřední činnosti, běžnou úřední činnost by mohly přesahovat např. náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47; za pozornost ovšem stojí i odlišné stanovisko ke zmiňovanému usnesení rozšířeného senátu)], a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 17. března 2021

Jan Dvořák v.r.
předseda senátu